

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2443/2022
06.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Васић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Београдски водовод и канализација“ из Београда, чији је пуномоћник Милош Вучковић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 422/22 од 18.03.2022. године, у седници од 06.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 422/22 од 18.03.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1494/21 од 19.10.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да су ништави Уговори о обављању привремених и повремених послова заведени код ЈКП „Београдски водовод и канализација“ са седиштем у Београду, под бројем .../... од 20.03.2014. године, под бројем .../... од 09.07.2014. године, под бројем ... ..-... од 12.11.2014. године, под бројем ... ..-... од 06.03.2015. године, под бројем ... ..-... од 29.06.2015. године, под бројем ... ..-... од 06.11.2015. године, под бројем ... ..-... од 05.01.2016. године, под бројем ... од 06.05.2016. године, под бројем ... од 03.09.2016. године, под бројем ... од 22.12.2016. године, под бројем ... од 14.08.2017. године, под бројем ... од 30.12.2017. године, под бројем ... од 25.04.2018. године, сви закључени између туженог ЈКП „Београдски водовод и канализација“ и тужиоца АА из ... и да исти не производе правно дејство и да се утврди да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог ради обављања посла „... – ...“ почев од 15.01.2014. године и одбија захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 189.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1494/21 од 19.10.2021. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да су ништави уговори о обављању привремених и повремених послова заведени код туженог под бројем .../... од 20.03.2014. године, број .../... од 09.07.2014. године, број ... ..-... од 12.11.2014. године, број ... ..-... од 06.03.2015. године, број ... ..-... од 29.06.2015. године, број

... ..-... од 06.11.2015. године, број ... ..-... од 05.01.2016. године, број ... од 06.05.2016. године, број ... од 03.09.2016. године, број ... од 22.12.2016. године, број ... од 14.08.2017. године, број ... од 30.12.2017. године, број ... од 25.04.2018. године. Утврђено је да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време на пословима ... – ... почев од 15.03.2014. године. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 405.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 422/22 од 18.03.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 1494/21 од 19.10.2021. године. Одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка. Одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радно ангажован код туженог ради обављања послова ... – ... и то на основу тринаест уговора о обављању привремених и повремених послова, заведених у деловоднику туженог и закључених у периоду од 20.03.2014. године до 25.04.2018. године, при чему није имао прекиде у раду дуже од 30 дана. Из Правилника о систематизацији послова туженог број 39828/11 произлази да је под тачком 19. систематизовано радно место „... – ...“ у погону водомера где је тужилац у спорном периоду радио. Иако је тужени са тужиоцем закључивао наведене уговоре у којима је мењао називе радних места, утврђено је да је тужилац непрекидно обављао истоврсне послове у сектору погона водомера, који су код туженог били систематизовани. Увидом у одлуку туженог број .../... од 27.11.2017. године, утврђено је да је формирана комисија са задатком да предложи лица за пријем у радни однос на неодређено време услед трајног повећања обима посла у предузећу, и то из реда већ радно ангажованих радника код туженог. Из закључка комисије туженог број 112-12236/17 од 28.12.2017. године, утврђено је да је истим дата сагласност за пријем 470 лица у радни однос на неодређено време у ЈКП „Београдски водовод и канализација“.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепеним пресудама је усвојен тужбени захтев тужиоца, утврђена је ништавост наведених уговора о обављању привремених и повремених послова и утврђено да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време почев од 15.03.2014. године. По оцени нижестепених судова, тужилац је у периоду од 15.03.2014. године до 25.08.2018. године радио на истоврсним пословима континуирано, па је без утицаја то што је тужени у наведеним уговорима мењао називе послова. С обзиром да је тужилац исте послове обављао дуже од 24 месеца, активирало се правило преображаја радног односа из члана 37. став 4. Закона о раду, па је дошло до преображаја радног односа у радни однос на неодређено време почев од 15.03.2014. године.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом туженог указује да је у нижестепеним пресудама погрешно примењено материјално право.

Законом о буџетском систему, чије су норме обавезујуће и за туженог, као корисника јавних средстава, као и Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 108/13 – који је ступио на снагу 07.12.2013. године), као и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, односно до 31.12.2017. године. Изузетно, у складу са ставом 34. овог члана, радни однос са овим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 35.). Укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% од укупног броја запослених (члан 27е став 36.). Изузетно, у складу са ставом 36, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, може бити већа од 10% укупног броја запослених уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 37.). Чланом 105. наведеног закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона.

Нижестепени судови су одлучујући о захтеву тужиоца применили одредбе Закона о раду, али нису имали у виду да се у односу на туженог, као корисника јавних средстава, примењује и Закон о буџетском систему. Одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду, којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време, како је то прописано чланом 105. Закона о буџетском систему.

Имајући у виду напред наведено, односно да нижестепени судови нису водили рачуна о цитираним одредбама Закона о буџетском систему и његовом односу са Законом о раду у погледу прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, то су нижестепене одлуке преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му припадају опредељени трошкови потребни за вођење поступка, у смислу чл. 153. став 1. 154, 163. став 2. и 165. став 2. ЗПП, и то за састав одговора на тужбу од стране адвоката 16.500,00 динара, за састав три образложена поднеска по 16.500,00 динара, за заступање на пет одржаних рочишта по 18.000,00 динара и за састав ревизије 33.000,00 динара, све према важећој Адвокатској тарифи.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 416. став 1. и члана 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**